

MASTERCLASS

ZORG VOOR JEUGD: WE MÓETEN HET TIJ KEREN.

HANDVATTEN BIJ DE UITVOERING HERVORMINGSAGENDA JEUGD

Op 16 april 2024 kwamen vertegenwoordigers van gemeentes en praktijkorganisaties uit de regio's Midden-Holland, Haaglanden en Holland-Rijnland samen. Op zoek naar mogelijkheden om de zorg voor jeugd te verbeteren.

Het is duidelijk dat er een gevoel van urgentie heerst om verandering te brengen, vooral gezien de ambitieuze doelen van de Hervormingsagenda Jeugd. **Maar hoe pakken we dat aan?** Dat was de centrale vraag.

Rob Gilsing start de avond met een stevige boodschap, zoals hij ook in zijn **recente blog** benadrukt. Het tij móet nu keren, we kunnen niet langer afwachten. En wie kunnen ons beter uitleggen waarom verandering nodig is en wat voor hen het verschil maakt? De **jongeren**, de **ouders** en **professionals** om wie het gaat. Zij delen hun ervaringsverhalen, zodat de aanwezigen scherp hebben waar het om draait.

Gehoord en gezien worden

Het is essentieel om **gehoord en gezien** te worden, voor zowel ouders, jongeren als professionals. Als we niet langer nieuwsgierig zijn naar elkaar, niet in staat zijn om echt contact te maken en op behoeften aan te sluiten, blijft het bij plannen op papier. Dat weten we allemaal en toch weten dat men zich in de praktijk niet altijd gehoord voelt. Dit verdient dus echt extra aandacht. Er is **tijd en ruimte** nodig en tegelijkertijd werken we in een systeem waarin gekaderd tijd kan worden gemaakt.

WERKPLAATS
SAMEN

MASTERCLASS | ZORG VOOR JEUGD: WE MÓETEN HET TIJ KEREN.

Om verandering te bewerkstelligen moeten we **werelden samenbrengen**. Vanuit de praktijk is de oproep om aandacht te hebben voor het **werkklimaat** voor professionals. Het hoge verloop zorgt voor een breuk in de behandelfase. Vanuit ouders wordt het belang van aandacht voor het **gehele gezinssysteem**, voor het **proces** waar ouders in zitten en een **'visie op ouderschap'** benoemd. Jongeren onderstrepen dat **'passend'** niet voor iedereen passend is en je daarin van mening kan verschillen vanuit het perspectief van de hulpverlener en vanuit de jongere zelf. Laten we met een open blik blijven kijken en elkaar benaderen als mensen, niet als risico's. De ervaringsverhalen komen binnen bij de aanwezigen en laten zien waar de pijnpunten, maar ook de **kansen voor verbetering** liggen.

Pragmatisme

Prof.dr. Jan-Kees Helderman, hoogleraar sociaal beleid en bestuur aan de Radboud Universiteit, pleit voor een pragmatische aanpak van de transformatie waar we voor staan. De grote beweging is dan van een sociale (zorg)verzekeringstaat naar een **sociale (zorg)investeringsstaat**.

De beweging moet concreet handen en voeten krijgen in een zich ontwikkelende – lokale – praktijk. We moeten dus veel **systematischer en gedisciplineerder** leren van problemen en oplossingen die gevonden worden in de uitvoering. En we moeten putten uit de praktijkervaringen van betrokken partijen.

De betrokken personen (jeugdigen en gezinnen, professionals, maar ook ambtenaren en bestuurders) worden niet langer gezien als een 'object van beleid' maar als **betekenisverlenende, waarde toekennende en handelende subjecten** in relatie tot andere subjecten. Dit heeft implicaties voor het sociale domein. Het sociaal domein is een complex sociaal-ecosysteem. Via **casuïstiek** leren we het sociale domein kennen en leren we hoe we dit anders moeten organiseren. Kennis wordt niet meer alleen uit een handboek gehaald, maar ook vanuit relaties en uit de praktijk. Vanuit beleid vraagt dit een experimentele aanpak. Meer hierover vind je terug in de presentatie van prof.dr. Jan-Kees Helderman.

WERKPLAATS
SAMEN

MASTERCLASS | ZORG VOOR JEUGD: WE MÓETEN HET TIJ KEREN.

Stappen zetten

Vanuit **Werkplaats SAMEN** worden al langere tijd 'werelden' samengebracht in verschillende **Leernetwerken**. Hierin is de verscheidenheid aan perspectieven vertegenwoordigd. De opbrengsten vanuit de ontwikkelijnen zijn geen doel op zich, maar eerder middelen om een doel te bereiken. Zo zijn er binnen **Integraal Werken**, **veel verschillende vormen en manieren van werken** te onderscheiden en geeft het **LISO-framework** handvatten m.b.t. het oprichten en onderhouden van leernetwerken in het sociaal domein.

Tijdens de bijeenkomst stellen aanwezigen vragen aan vertegenwoordigers van Werkplaats SAMEN. Een van deze vragen luidt: *wat is een eerste stap die we kunnen zetten?* Beleidsmatig kan er een stap gezet worden van probleemgestuurd naar ontwerpdenken, waarbij de focus verschuift naar wat we graag voor de jeugd zouden willen in plaats van welke problemen we moeten oplossen. De ontwikkelijn **Kwetsbare Gezinnen** geeft als concreet voorbeeld de **Handreiking Informele Steun in de Jeugdhulp**, waarin drie duidelijke principes worden beschreven.

MASTERCLASS | ZORG VOOR JEUGD: WE MÓETEN HET TIJ KEREN.

Een andere vraag vanuit de aanwezigen gaat over de druk op de professionals: *opnieuw een verandering, hoe krijgen we ze mee?* Er wordt benadrukt dat wanneer professionals worden betrokken en geïnspireerd, zij weer enthousiast worden. Binnen de ontwikkellijn **Normaliseren** is er een **publicatie** met dertien inspirerende voorbeelden beschikbaar. Daarnaast wordt aangeraden om niet alles strak te reguleren, maar ruimte te laten voor beweging in de verandering, wat wordt omschreven als '**rommelruimte**'.

Conclusie

De centrale vraag deze avond was: **we móeten het tij keren, maar hoe?** Eén ding werd heel helder: **er is niet één oplossing.** Maar wat we wel weten, is dat we samen moeten blijven werken en verbonden moeten blijven. Alleen door elkaar te zien en te horen, kunnen we het verschil maken. Het is essentieel om onze **krachten te bundelen** en gezamenlijk te streven naar een **betere toekomst voor onze jeugd.**

 www.werkplaatssamen.nl

 info@werkplaatssamen.nl

 [LinkedIn Werkplaats SAMEN](#)

WERKPLAATS
SAMEN